

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 8: Ad Marcium Censorinum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A *perculit, aelum est, id est, si libido à ratione auer-
sa: quem locū aliàs explicabimus. Terent. Adelp.
Vxor. si cesses, aut te amare cogitat, Aut tete amari,
aut potare, aut animo obsequi. MANVS AVI D.
HER.] sat. 3. lib. 2. auidus iam hæc auferet heres.*

CUM SEMEL OCCIDERIS, &c.] vbi semel
mortuus fueris, reuiuifces numquam, cum δάνατος
sit ἀθάνατος, vt inquit ille apud Athen.

ET DE TE SPLEND. MINOS FECE-
RIT] & cum de te Minos splendide & præclarè
iudicari, sententiàmque æquissimam tulerit. Ho-
merus Minoa iudicem facit apud inferos ὀδυσσ. λ.
Narrat enim Vlysses Alcinoο inter cetera, se illum
vidisse iudicantē cū sceptro, his verbis. ΕΥΘ' ἦτοι Μί-
νωα ἴδον Διὸς ἀγαθὸν υἱὸν Χρυσέου σκῆπτρον ἔχοντα, θεμισυόντα
νέκυσσι Ἡμενον, οἱ δὲ μὴ ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἀνάκτα. id est,
hic autem Minoa vidi Iouis filium, aureum sce-
ptum tenentem, Mortuis ius dicentem, ac seden-
tem: illi autem de iure dominum consulebant.
Plato quoque in Gorgia, in ea fabula, quam nar-
rat de iudicijs morientium, quæ antea penes vi-
uos erant, ad mortuos translatis: Iouem inducit
duos ex Asia iudices dantem, Minoem & Rada-
manthum: vnum ex Europa, Æacum, quia cum
ipfi quoque mortui sint, verisimile sit eos integrè
& incorruptè de mortuis iudicatos. Primæ autem,
& præcipuæ iudicandi partes Minoi dantur,
vt ex his Platonis verbis intelligere licet. Μινῶν δὲ
πρωτοβεία δώσω ὅτι διακρίνειν ἐάν ηἱ ἀπόρρητον πᾶσι πέρω, ἵνα ὡς
δικαιοπάτη ἡ κρίσις ἢ πᾶσι τῆς πορείας πῶς ἀνθρώποις. vide an-
not. ad Od. 13. lib. 2.

B NON TE RESTITVET PIETAS] sic su-
prà Od. 14. lib. 2. Eheu, fugaces, Postume, Postume,
Labuntur anni, nec pietas moram Rugis, & instanti
senectæ. Afferet, indomitæq; morti. habet autem hæc
repetitio, Non genus, non te facundia, non te, &c.
quam Græci ἀναδιπλώσει vocant, multum venustati-
tis. Sic Sappho. ἔκ' ἐπ' ἡζώω παρθεῖ, ἔκ' ἐπ' ἡζώω. id est, nō
amplius ad te veniam, non amplius veniam. lege
quæ annotata sunt suprà ad illum locum, Ibimus,
Ibimus, &c. Od. 17. lib. 2.

INFERNIS NEQ. ENIM TENEBR. &c.]
C Pallas apud Hom. ὀδυσσ. γ. ait ne deos quidem im-
mortaleis ab eo, quem carum habeant, mortem
arcere, aut propulsare posse, his versibus, Ἄλλ' ἦτοι
θεάων μὲν ὁμοίον ἔδδ' ἐστὶν περ Καὶ φίλων ἀνδρῶν δούσανται ἀ-
λαλέμεν, &c. quos suprà testeis produximus ad
Od. 24. lib. 3.

PVDICVM] pudicus est propriè, qui alterius
libidinem in suo corpore non est passus, vt epist.
ad Quint. lib. 1. neget esse pudicum. quæ significa-
tio huic loco fortasse conuenire non potest. Itaq;
putabam hic pudicum accipiendum, pro eo, qui
alterius pudicitiam non violat: & qui alterum nō
efficiat impudicum. qualis fuit Hippolytus, qui
nouerca stuprum inferre noluit. Sed dic etiā hoc
loco pudicum propriè poni. Nam pudicus eò di-
citur Hippolytus, quòd nouerca libidinē in suo
corpore non pertulit, quin eam depulit, ac discul-
sit. Non enim ipse, sed ei nouerca Phædra libidi-
ne ardebat, quā sua tēperatīa cōpressit, ac retudit.

LIBERAT HIPPOLYT.] Theseus Ægai fi-
lius Hippolyto ex Antiopa Amazone suscepto,

Phædræ Minois filiam duxit vxorem. Illa vxore
ris in filium infidias veritus, Hippolytum Trœze-
nem amandauit, vt illic regnaret. Phædra autem
illius amore incensa, primū Veneri templum
consecrauit Athenis, vt eam sibi placatam, propi-
tiamque haberet, quod postea Hippolytūm ap-
pellatum est: Deinde Trœzenem profecta, spe-
rans se iuueni persuasuram, vt secum rem habe-
ret: ab eoque malè accepta, ac repudiata, dicitur
crimen, quod erat ipsius proprium, in illum tran-
stulisse, Theseoque renuntiasse se ab illo de stu-
pro esse appellatam. Theseus re credita, Hippo-
lyto iratus, cum treis ei optiones dedisset Neptu-
nus, filij sui interitum optauit. Neptunus autem
Hippolyto sese quadrigarum curriculo exercen-
te, repente belluam marinam in equos immisit:
cuius aspectu terrii, Hippolytum distraxerūt.
lege Euripidis Hippolytum coronatum. Sed
quòd hic negat Horatius Hippolytum à Diana li-
beratum esse, nihil videtur ad rem attinere, cum
Pindarus Πυθ. εἰδ. γ. eum ab Æsculapio ad lucem,
vitamque ab inferis reuocatum esse auro accepto
tradat: atque ob id Iouem iratum fulmen in v-
trumque misisse: alij autem in Æsculapium so-
lum: quod confirmat Pausan. Corinth. his ver-
bis: ταύτης τῆς σκῆπης τῶ ὀπιτρεάμματι ὁμολογοῦντα λέγουσιν
Ἀρκιεῖς, ὡς πεθνεῶσα Ἰππόλυτον ἐκ τῶν Θηοῦως ἀρῶν ἀνέστησεν
Ἀσκληπιός. id est, huius columnæ inscriptioni con-
sentanea dicunt Arcienses: nempe mortuum Hip-
polytum Thesei diris precibus ab Æsculapio esse
ab inferis excitatum. & Plato lib. 3. de legibus,
Ἀπόλλωνος μὲν φασὶν Ἀσκληπιὸν εἶναι. Ἐπὶ δὲ χρυσῷ περικλυῶσαι
πύλοισιν ἀνδρᾶ θεάων σμῶν ὄντα ἰάσαντα. ὅθεν δὴ κεραυνωθῆναι
αὐτῶν. id est, Apollinis quidem filium aiunt esse
Æsculapium, Sed eum auro adductum esse, vt ho-
minem diuitem moribundum ab interitu vindic-
aret: quocirca eum fulmine percussum esse, Vir-
gil. lib. 7. Æneid. Namque ferunt fama Hippolytū,
postquam arte nouerca Occiderit, patriasque exple-
rit sanguine pœnas, Turbatus distractus equis: ad sive-
ra rursum Ætheria, & superas cali venisse sub auras,
Paonijs, reuocatum herbis, & amore Diane. Hæc i-
gitur non pugnant inter se, Hippolytum nō esse
à Diana liberatum, quod dicit Horat. & eundē
excitatum esse ab inferis beneficio Æsculapij: nisi
adderet Virgil. & amore Diane. Profert hunc lo-
cum Seruius ad illum Virgilij.

E NEC LETHÆ VALET THESEVS AB-
RVM P. &c.] de Pirithoo diximus sup. ad Od. 4.
lib. 3. ibi, amatorem trecente Pirithoum cohibent
catena. de Theseo vide Plutarchum in Theseo.

AD MARCIVM CEN-
forinum Ode 8.

Nihil esse carminibus potentius ad sempiternam
sui nominis memoriam posteris prodendam,
atque ab obliuione hominum vindicandam.

Donarē pateras, gratāq; commodus,
Censorine, meis æra sodalibus:
Dona-

- A Donarem tripodas, premia fortium
 Graiorum: neq; tu pessima munerum
 Ferres: diuite me scilicet artium, (pas,
 Quas aut Parrhasius protulit, aut Sco-
 Hic saxo, liquidis ille coloribus
 Sollers nunc hominem ponere, nunc deū.
 Sed non hæc mihi vis: non tibi talium
 Res est, aut animus deliciarum egens.
 Gaudes carminibus: carmina possumus
 Donare: & pretium dicere muneris.
 Non incisa notis marmora publicis,
 Per quæ spiritus, & vita redit bonis
 Post mortem ducibus: non celeres fugæ,
 Reiecta q; retrorsum Annibalis minæ,
 Non incendia Karthaginis impia,
 B Eius, qui domita nomen ab Africa
 Lucratus redijt, clarius indicant
 Laudes, quàm Calabria Pierides: neq;
 Si chartæ sileant quod bene feceris,
 Mercedem tuleris. quid foret Ilie,
 Mauortisq; puer. si taciturnitas
 Obstet et meritis inuida Romuli?
 Ereptum Stygijs fluctibus Æacum
 Virtus, & fauor, & lingua potentium
 Vatum diuitibus consecrat insulis.
 Dignum laude virum Musa vetat mori:
 Cælo Musa beat. sic Iouis interest
 Optatis epulis impiger Hercules.
 C Clarum Tyndaridæ sidus ab infimis
 Quassas eripiunt æquoribus rateis.
 Ornatus viridi tempora pampino
 Liber vota bonos ducit ad exitus.

PATERAS] pateræ in poculis erant (inquit Varro lib. 4. de lingua Lat.) à patendo dictæ.

COMMODOVS] Sic reperi scriptum in duobus cod. Vatic. longè optimis, & Iannoct. & vno Nicotiano, & Danielis, & vno Ruffardino, & præterea meo. alij cum vulgatis consentiunt, qui omnes (præter Aldinos) habent *commodis*. Ego ita priorem scripturam amplexus sum, vt tamen vulgatâ, præsertim à veteribus codicibus confirmatâ, non dânnem. sed hæc certè mihi videtur elegantior, Horatioque familiarior: quam sic explico, *Donarem commodus*, id est, in eo me commodum præberem, & in eo commodus essem, quod donarem pateras meis sodalibus, &c. Iam verò commodi dicuntur ij, qui sese ad aliorum mores vel suo iudicio accommodant, vel sunt accommodati natura,

& qui alijs facilè, & libenter obsequuntur, & profunt. Cice. pro Murena, *Nemo Catone proano tuo commodior, comior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis*. Idem de amicis. *Qui autem commodis fuerint moribus, eos prosperis rebus immutari*. Idem frumentar. *tantamq; habebat morum similitudo coniunctionem, atq; concordiam, vt Apronius, qui alijs inhumanus, ac barbarus, isti vnus commodus ac disertus videretur*. Horat. in epist. ad Pisones, *Spondèos stabileis in iura paterna recepit Commodus, & patiens*. & in epist. ad August. *Commodus vltro Accessus*. Terent. Heautont. *mulier commoda & facta hæc est meretrix*. Plaut. Pænulo, *commodos conuiuas*. ἀρθμῖς appellant Græci. *Donarem commodus* autem ex illo genere est, cuius illa sunt, *ne parce malignus, Parce negligens, Si veneror stultus, & similia*, quæ annotata sunt ad Od. 8. lib. 3.

ÆRA] signa ærea, statuas æreas: vel vasa ærea affabre facta, & antiqua. epist. ad Numic. *Innuc, argentum, & marmor vetus, araq; & arteis Suspice*. & Saty. 4. lib. 1. *stupet Albius ære*. & Saty. 3. lib. 2. *Quæ vaser ille pedes lausser Sisyphus ære*.

TRIPODAS, PRÆMIA FORTIVM] exemplum est apud Hom. il. 4. Δῶκε δ' ἄγειν ἐπείροισιν ἑκατόμοισι γυναικῶν, καὶ πεῖποδ' ὠπώεντα φέρον. id est, dedit aurem socijs magnanimis faminam agere, & tripodâ ferre. ita Heliod. ἐργ. καὶ ἡμέρ. cuius vers. mox proferemus. Iterum Hom. il. 1. ὕμιν δ' ἐν πάντοσι παρὰ κλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω: ἐπὶ ἀπύρους πεῖποδας, δέκα δὲ χρύσειοι πάλαια, &c. quos Homeri versus sic videtur adumbrasse Virg. Æn. 9. *Bina dabo argento perfecta atq; aspera signis Pocula, demicta genitor qua cepit Arisba: Et tripodas geminos, auri duo magna talenta*. Iterum Hom. ὁδ. ο. δῶσι δὲ πέντε φέρονται, ἢ πέντε πεῖποδων ἐυχάλικων, ἢ ἐλεθίων: ἢ δὲ ἡμίονους, ἢ χρυσεῖον ἄλειστον: dabit autem tibi vnum quidem ferre, Aut aliquem tripodem ex ære, aut lebetem, Aut duos alinos, aut aureum poculum.

FERRÉS] auferres, acciperes, vt sup. Od. 16. lib. 3. *à Dijs plura feret*. & epist. ad Iulium Florum lib. 2. *nò temerè a me Quinis ferret idem*. ead. epist. *Grandia laturus meritorum premia*. & epist. ad August. eod. lib. *Munera, quæ multa dantis cum laude tulerunt*. & Saty. 1. lib. 2. *multa laborum Præmia laturus*. & epist. 3. lib. 1. *Prima feret edera victricis premia*. & epist. 17. eiusd. lib. *Coram rege suo de partate tacentes Plus poscente ferent*. sic loquuntur & Græci. Heliod. ἐργ. καὶ ἡμέρ. ἐνθα με φημί Ἰμνω πικίσαντα φέρον πεῖποδ' ὠπώεντα. id est, hîc me dico cum hymno victor discessissem, tulisse tripodè auritū, seu anatum. sic Virg. Æn. 4. *magnum dat ferre talentum*.

DIVITE ME SCILICET ARTIVM, &c.] id est, si abundarem signis & tabulis pictis.

PARRHASIVS] pictor clarus, Atheniensis: vel, vt alij volunt, Ephesius: de quo Xenoph. ἀπομνημονευμ. γ. εἰσελθὼν μὲν γὰρ ποτὶ παρὰ τὸν παρὰ τὸν ἱερὸν καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, &c. & Plin. lib. 35. cap. 6. & cap. 10. statim à principio capitis.

SCOPAS] statuarum fîctor: cuius opus commemorat Pausanias Corinth. Herculem è saxo. Idem Atticis opera omnium præstantissima vel ipsius artificis iudicio, Satyrum, & Cupidinem. De eodem Tullius lib. 1. de Diuinatione, *Finge-*

A *bat Carneades, in Chiorum lapicidinis saxo diffisso caput extitisse Panisci. Credo, aliquam non dissimilem figuram, sed certe non talem, ut eam factam à Scopis diceret.*

Hic] Scopas. refertur enim ad id, quod propius abest.

LIQUIDIS ILLE COLORIBVS] ille, Parrhalius.

SOLLERS] follers dictus, quasi ὄλος ἀρετή. id est, totus ars, seu virtus. Itaque prior syllaba rectè scribitur duobus ll, ut producat: vel à voce Osca follo, id est, toto, & arte, inquit Festus.

SOLLERS NVNC HOMI. PONERE] id est, follers in ponendo, hoc est, in fingendo, seu faciendo homine. frequens est Horatius hoc loquendi genere: quod à Græcis sine dubio manavit. solent enim ita loqui, δεινὸς λέγειν, ἰκανὸς ποιεῖν. Æschylus in Prometh. Δεινὸς γὰρ εὐρεῖν καὶ ἀμυχανῶν, πόρον. id est, follers & callidus ad inveniendam viam, & facultatem etiam in rebus impeditis, & pæne inexplicabilibus. Plutarchus de Catone maiore, ἡδὺς συζητῶντες, id est, suavis in congressibus. Hom.

B id est, ἰ. μ. Τάφρος ἔστ' ἀρ' ἔπερθερεῖν γὰρ δὲν, ἕτε ἄρ' ἴσται Πηδῖν. id est, fossa neque ad transiliendum, neq; ad transiendum facilis. Libet autem mihi hoc loco Horatiana omnia, quæ ad hoc genus pertinent, colligere, ac sub vno veluti aspectu ponere. Od. 12. lib. 1. *Blandum & auritas fidibus canoris Ducere quercus.* ibidem, *superare pugnis Nobilem.* Od. 10. eiusdem, *Callidum, quicquid placuit, iocoso Condere furto.* Ode vndecima eiusdem, *scire nefas, nisi quis malit illud scire, pertinere ad verbum quæseris.* Od. 35. *Præsens vel imo tollere de gradu.* ibid. *Ferre iugum pariter dolosi.* Od. 37. eiusd. *quidlibet impotens Sperare.* Od. 11. lib. 3. *Tuq; testudo resonare septem Callidam nervis.* Od. 12. eiusd. *catui iaculari. ibi. celer excipere.* Od. 3. eiusd. *Aurum irrepertum spernere fortior, Quam cogere humanos in usus.* Od. 21. eiusd. *Segnesq; nodum solvere Gratia.* Od. 29. eiusd. *Ludum insolentem ludere pertinax.* Od. 3. lib. 1. *Andax omnia perpeti Gens humana.* in carmine sæculari ad Deos, post epod. *maturos aperire partus Lemnis Ithyia.* ibid. *veraces cecinisse Parca.* Od. 6. huius lib. *celeremq; pronos Voluere mensis.* Od. 14. eiusd. *impiger hostium Vexare turmas.* Od. 4. lib. 2. *leniora tolli Pergama Graijs.* Od. 2. hoc lib. *nineus videri.* Od. 12. eiusd. lib. *curas eluere efficac. ibi. Spes donare nouas largus.* epist. ad librū suū lib. 1. *Irasci celerē.* & epist. ad Scauā eod. lib. *fundus nec pascere firmus.* Sat. 4. lib. 1. *durus componere versus.* ibid. *piger scribendi ferre laborem.* Saty. 8. lib. 2. *Ridiculus totas simul obsorbere placentas.* Saty. 7. eiusd. libri, *Responare cupidinibus, contemnere honores Fortis.* & Od. 16. epod. *Nefas videre.* & epist. ad Quinctium, *Fons etiam riuo dare nomen idoneus.* de arte poet. *amata relinquere pernix.* ibid. *foramine pauco Aspirare, & adesse choris erat utilis.* ibid. *Cereus in vitium flecti.*

C *PONERE] fingere, facere, ποιεῖν, πθεναί. Sic enim Græci sæpe πθεναί, quod valet ponere, pro facere vsurpant.*

SED NON HÆC MIHI VIS] sed non est mihi hæc facultas, seu potestas, δύναμις: seu copia,

RES] res familiaris: aut quia abundas, aut quia non desideras, ut declarat id, quod sequitur.

ET PRETIUM DICERE MUNERIS] æstimare munus, & indicare quanti sit, non, ut vendamus tamen: sed ut scias, quanti pretij rem accipias à nobis, nempe carmina. *muneris* autem, non *muneri* legendum videtur: & ita Acron & Porph. Accedit vnus codicis antiqui. Vatic. auctoritas, & Tornes. & aliquot aliorum. Iam per munus perspicuè carmina significat, quæ se donare posse dicit. *muneri* tamen non damno: si quis forte malit: cum in pluribus codicibus antiquis reperiatur.

NON INCISA NOTIS MARMORA, &c.] horum verborum sententia hæc est, Non statua marmorea, literis & inscriptionibus honorificis notata, ceteraq; monumenta à senatu P. Scipioni Africano decreta, neque retractus Annibal ab Italia in Africam consilio & virtute P. Scipionis, non domita ab eo Karthago, clariorem illum reddiderunt, quam Ennij poema. Non enim omnes, qui res præclaras ac laudabileis gesserunt, ijdem sui nominis memoriam posteritati prodere poterunt: sed ij demum, qui præconem aliquem suarum virtutum, rerumque gestarum nacti sunt, ut dicemus ex Pindaro Od. proxima. non dissimile est id, quod ait epist. ad Aug. lib. 2. *Nec magis expressi vultus per aenea signa, Quam per variis opus mores, animiq; virorum Clarorum apparent.*

INCISA NOTIS PBLICIS] verbi gratia his litteris, S. P. Q. R. AD ÆTERNAM P. CORNELII SCIP. AFRICANI MEMORIAM.

PER QUÆ SPIR. ET V. R. B.] id est, quæ efficiunt & præstant, ut boni & fortes imperatores mortui quodammodo renascantur, & reuiuiscant. BONIS] fortibus, ἀγαθοῖς, ἐδολοῖς.

REIECTÆQUE RETRORSVM] reuocata, ac retracta in Africam. vide T. Liuium lib. 28. 29. 30. annal.

IMPIÆ] fœdifragæ, & contra fœdera bellum renouantis.

EIVS, QVI, &c.] P. Cornelius Scipio Africanus describitur. Coniunge autem, eius cum voce laudes.

LVCRATVS] nam ob deuictam Karthaginem ei cognomen Africano ex virtute fuit. Sat. 1. lib. 2. *num Lalius, aut qui Duxit ab oppressa meritum Karthagine nomen, &c.*

QVAM CALABRÆ PIERIDES] quam Ennij scripta, qui Calaber fuit, nempe Rudius. Sic Pindarus Olymp. eἰδ. ἰωῖτα. ἕχρον δ' εὐρύ κλέος κόρα Πιερίδες Διός. id est, habent enim amplam laudem Iouis filia Pierides.

NEQVE, SI CHARTÆ SILEANT, QVOD, &c.] si litteris (inqui Horat.) non mandentur rectè facta, præclaraque facinora: nulla erit eorum merces, nullum præmium: erunt autem tenebris sepulta sempiternis. Hanc sententiam splendide sanè, atque ornate persequitur Pindarus Nem. carm. septimo, hoc modo. *Magna corporis vires, magnaq; animi virtutes, ab hymnis & laudationibus derelicta densis tenebris circumfunduntur.*

Vnicum

A *Unicum est autem rerum fortiter gestarum speculum, quo videlicet illa posteritati prodantur, atq; immortalitati commendantur, & consecrentur, carmen a docto aliquo poeta conscriptum, quod illarum rerum laudes, tanquam laborum premia, complectatur.* Verba Pindari sunt hæc, τὰ μεγάλα γὰρ ἀλλὰ σκοπὸν πολὺ ἕμνων ἔχοντι δέδμεναι. ἔργους δὲ καλοῖς ἔσπλον ἴσμεν ἐπὶ σὺ πρόπω, εἰ μνημοσύνας ἕκαπ λυτὸν μπυκος εὐρηται πρὸς ἀποινα μὸχθων κλυτὰς ἐπέων αἰοδαῖς.

QVOD BENE FECERIS] tu in reip. bene merita: tuas res gestas, reipublicæ vtilis ac salutaris.

MERCEDEM] ἀποινα μὸχθων vocat Pind. carmine illo 7. quod supra protuli. & alibi. μισθόν. sic ille, πόπφορος δ' ἀγαθοῖσι μισθός ἔσται. **TVLERIS]** abstuleris, acceperis, vt sup. annot.

QVOD FOR. ILIÆ, MAV. QVE PVER] Romulus. hanc sententiam videtur ex Theocrito, nominibus dumtaxat immutatis, expressisse. sic autem ille ex Hierone, Τίς δ' ἀνδρείης Λυκίων ποτιέ, τίς κομώντας Πελαμίδας, ἢ ἠήλιω δὴ χροῖας Κυκνὸν ἔγνω, Εἰ μὴ φυλόπιδας, πρῶτον ἕμνων αἰοδαῖ, Οὐδ' Ὀδυσσεὺς ἕκαπ πρὸς καὶ ἕκαπ μῆνας ἀλαθείς Πάνας ἐπ' ἀνθρώπους αἰδαντ' εἰς ἔρατον ἐλθάν Ζωός, καὶ ἀπὸ λυγρὰ φύρον ὀλοοῖο Κύνκλωπος, Διωσίον κλέος ἔρατ' ἐσιγάθη δ' ἐπ' ὑφορβὸς Εὐμαῖος, καὶ βοῦσι Φιλοῖπος ἀμφ' ἀγλαίαις ἔργων ἔχων, αὐτὸς πρὸς ἐπιπλαγχιὸς Λαέρτης, Εἰ μὴ σπᾶς ἀνάσαν Ιάονος αἰδρὸς αἰοδαῖ.

B id est, Quis vniquam optimateis Lyciorum, quis Priami filios, aut Cycnum nouisset, nisi superiora bella cecinissent poëta? Neque verò Vlysses post errores decem annorum, per omnium ferè hominum vrbeis vagatus, etiam ad inferos profectus viuus, tot denique periculis perfunctus, atque ex antro Cyclopi saluus reuersus, diurnam laudem consecutus esset: tùm subulcus Eumæus silentio præteritus esset, & Philætius, & Laërtes: nisi eos Homeri cantus ab obliuione vindicassent. sic Tibull. lib. 1. *Carmine purpurea est. Nisi coma, carmina ni sint, Ex humero Pelopis non nituisset ebur.*

DIVITIBVS CONSECRAT INSVLIS] consecrat immortalitati. sic & Od. 16. epod. *arua, beata Petamus arua, diuinitis & insulas.* μακάρων νήσους vocant Græci.

CÆLO MVSA BEAT] in cælo collocans beatum efficit. annotatum ad Od. 3. lib. 2.

SIC IOVIS INT. OPTATIS, &c.] Vlysses apud Hom. ὁδ. λ. Alcinoο narrat, se Herculis idolum quidem apud inferos vidisse: ipsum Herculem autem cum ceteris dijs immortalibus suauissimis epulis oblectari, Iouisque & Iunonis filiam Heben in matrimonio habere. Verba Homeri sunt hæc: Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίβλυ Ηρακλειέω, Εἶδ' ἄλλοτ' αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι Τέρπειται ἐν θαλίῃ, καὶ ἔχει καλλιφρον Ἡέλω, Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπίδου. Hoc idem scribit Hesiod. in Theogon. his verbis, Ἡέλω δ' Ἀλκμήνης καλλιφρον ἄλκιμος υἱὸς Ἴς Ηρακλῆος τελέσας σπρόντας ἀέθλους, Παῖδα Διὸς μεγάλοιο, καὶ Ἡρῆς χρυσοπίδου, Αἰδιδίω λάχ' ἀκοίπῃ ἐν Οὐλύμπω σπρόντι, Ὀλκίος, ὃς μέγα ἔργον ἐν ἀθανάτοισι τελέσας Ναιεί ἀπήμαντος, καὶ αἰγέστος ἤματα πάντα. id est, Heben autem Iouis & Iunonis filiam vxorem in cælo nactus est Alcmenæ filius, duris laboribus perfunctus: Fortunatus, qui

magna re gesta inter immortaleis habitat, malorum, & senectutis semper expers. Pindarus item Nem. eid. α. Tiresiam facit cum alia, tùm hæc de Hercule vaticinantem, ac prædicentem, multis eum exhaustis laboribus, omni reliquo tempore otiosum, quietumque victurum, & in domicilio Deorum immortalium commorantem & epulantem Hebes nuptijs potiturum, & ἰδ. μ. eid. δ. de eodem sic, Νῶν δὲ πρὸς Λιγύοιο καλλιφρον Ὀλκίον ἀμφέπων Ναιεί, πρὸς ματαί πρὸς ἀθανάτων φίλος. Ἡέλω τ' ὀπτιῆ χρυσοῦν οἶκον ἀνάξ καὶ γαμβρὸς ἦρας.

IMPIGER HERCVLES] sup. Od. 3. lib. 3. *vagus Hercules.* infra efficacem dixit Od. 3. epod.

TINDARIDÆ] Castor, & Pollux, quamuis Castor, Tyndari: Pollux, Iouis esset filius. *clarum sidus* autem καὶ σύνθεσιν. *Lucida sidera* dixit numero multitudinis Oda 3. lib. 1. *Sic fratres Helene lucida sidera.* Eodem pertinent illa ex Oda 12. eiusd. lib. *pnerosq; Leda, Hunc equis, illum superare pugnis Nobilem: quorum simul alba nantis Stella refulsit: destitit saxis agitatus humor, &c.*

ORNATVS VIRIDI TEMP. PAMP.] Liber, cui tempora sunt ornata pampino, carminibus poëtarum in cælum sublatus, & deus factus, ab hominibus imploratus, & precibus fatigatus, eorum preces ad bonos & secundos exitus perducit. Ex eo quòd Baccho vota faciunt homines, intelligimus deum esse factum: deus autem factus est carminibus poëtarum, vt extrema cum primis consentiant. supra Od. 25. lib. 3. *dulce periculum est, O Lenæ sequi deum Cingentem viridis tempora pampino.*

AD LOLLIVM.

Ode 9.

Scripta sua nunquam interitura. sine poëtarum ope, virtutem obliuione sempiterna deleri. se suis versibus res à Lollio gestas memoriæ proditurum. Laus constantiæ, abstinentiæ, & ceterarum virtutum.

NE forte credas interitura, quæ
Longè sonantem natus ad Ausidū,
Non antè vulgatas per arteis
Verba loquor socianda chordis:
Non, si priores Meonius tenet
Sedeis Homerus: Pindaricæ latent,
Cæaq; Alcæi minaces,
Stesichoriq; graues camæna.
Nec, si quid olim lusit Anacreon,
Deleuit etas. spirat adhuc amor:
Viuentq; commissi calores
Æoliæ fidibus puellæ.
Non sola comtos arsit adulteri

Cryneis.